

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА РІШЕННЯ

Від _____ № _____

18 сесія 8 скликання

Про виконання Програми розвитку туризму Вінницької міської територіальної громади на 2021-2023 роки (зі змінами) в 2021 році

Вінницька міська територіальна громада – лідер реалізації можливостей реформи децентралізації, що розвивається стало й поступальними кроками. В лютому 2021 року затверджено Стратегію 3.0 з візією Вінницької міської територіальної громади як сучасної та комфортної громади, в якій хочеться жити і працювати, а також використовувати можливості й перспективи. Серед шести пріоритетів стратегії ключову позицію займає перетворення Вінниці на сучасний динамічний культурно-діловий центр – «Пульсуюче місто», що, в свою чергу, передбачає розвиток сталого туризму і дієвий маркетинг громади з метою приваблення нових відвідувачів та інвесторів.

Саме з метою системних змін і консолідації гравців туристичної сфери у місті діє галузева туристична стратегія, реалізація якої з 2021 року перейшла у формат роботи Комітету з управління її впровадженням. Комітет у поточному році провів два засідання, на яких було затверджено план реалізації Стратегії та обговорено проміжний моніторинговий звіт за перше півріччя. Ключовим інструментом втілення заходів туристичної стратегії є Програма розвитку туризму Вінницької міської територіальної громади на 2021-2023 роки (зі змінами), затверджена рішенням Вінницької міської ради від 30.10.2020 № 2461. Моніторинг ефективності реалізації зазначеної програми відбувається за 15 ключовими показниками (див. Табл. 1).

Табл. 1. Ключові показники Програми розвитку туризму ВМТГ на 2021-2023 роки (зі змінами).

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Показник 2020 р.	План 2021 р.	Факт 2021 р.

1.	Обсяг податкових надходжень від індустрії гостинності та туризму	тис. грн	75 520,3	50 000,0	69 534,3
2.	Кількість ночівель у закладах розміщення міста	од.	35 981	45 000	55 725
3.	Обсяг надходжень туристичного збору до бюджету ВМТГ	тис. грн	926,2	1 869,0	1 922,5
4.	Кількість відвідувачів міста	осіб, прибл.	87 000	110 000	135 000
5.	Кількість відвідувачів туристично – інформаційних центрів/пунктів	осіб	200	0	0
6.	Кількість відвідувачів туристично – орієнтованих музеїв	осіб	120 852	150 000	399 850
7.	Кількість заходів із популяризації м. Вінниці як туристичного центру Подільського регіону, із них міжнародних	од.	48, міжнар. – 0	60, міжнар. – 3	62, міжнар. – 3
8.	Кількість унікальних відвідувачів офіційного туристичного сайту	осіб	3 719	20 000	28 178
9.	Кількість підписників туристичних сторінок Visit Vinnytsia у соціальних мережах	осіб	FB: 5 962 IG: 1 141	FB: 8 000 IG: 1 500	FB: 8 400 IG: 1 604
10.	Кількість одиниць туристичної навігації	од.	20	20	41
11.	Кількість проведених навчальних заходів для суб'єктів туристичної діяльності	од.	5	5	5

12.	Кількість проведених професійних заходів для туристичного бізнесу	од.	5	5	5
13.	Кількість закладів готельно-ресторанного бізнесу	од.	343	350	374
14.	Кількість унікальних турів до Вінниці, що включають ночівлю	од.	22	25	22
15.	Кількість розданих туристичних промоційних матеріалів	шт.	8 000	10 000	23 000

Фінансування заходів Програми у 2021 році з бюджету Вінницької міської територіальної громади склало 1 664 595 грн. Окрім цього в партнерстві з Барською міською радою було залучено грант Українського культурного фонду на суму 722 415 тис. грн для реалізації проекту «Camino Podolico: Подільський шлях святого Якова».

За 2021 рік надходження від туристичного збору у Вінниці зросли в понад два рази порівняно з минулим роком, склавши 1 922 517 грн. Кількість ночівель зі сплатою турзбору за 2021 рік становила 55,7 тис., що більше у порівнянні з 2020 роком на 19,7 тис. або майже на 55%. Податкові надходження від індустрій гостинності та туризму в 2021 році склали 69 534 281 грн, що відображає поступове відновлення сфери після коронакризи.

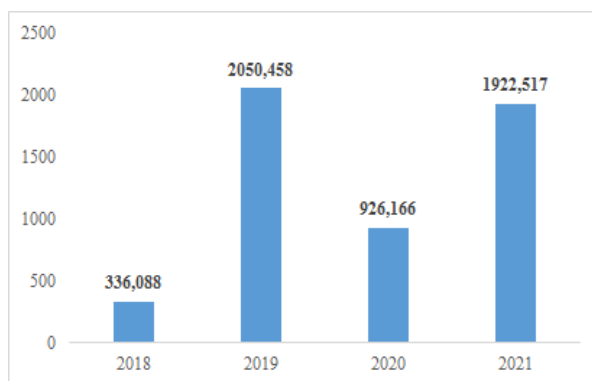

Рис.1 Обсяг туристичного збору (тис.грн.)

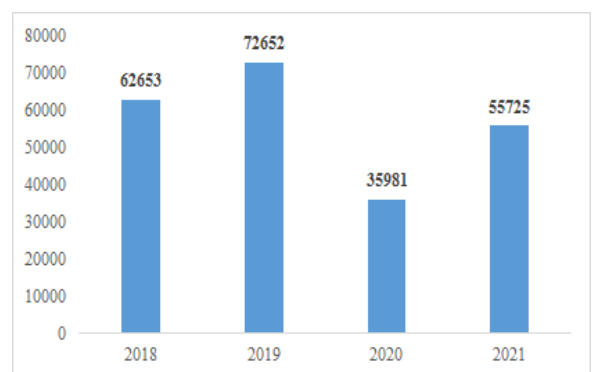

Рис.2 Кількість ночівель

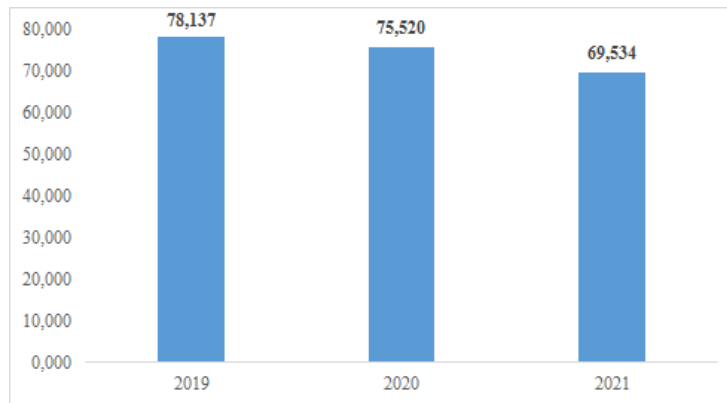

Рис.3 Обсяг податкових надходжень (млн.грн.)

Одним із ключових показників моніторингу Програми також є відвідуваність музеїв міста, яка у 2021 році становила 399 850 осіб. В 2020 році цей показник склав 120 852, а в 2019 році – 522 760. Таку різницю в показниках можливо пояснити введенням значних карантинних обмежень у 2020 році та поступовим їх послабленням з травня 2021 року.

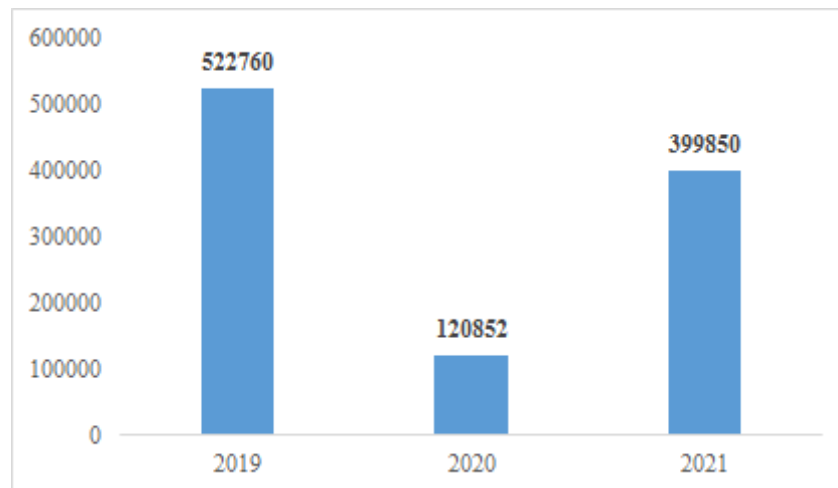
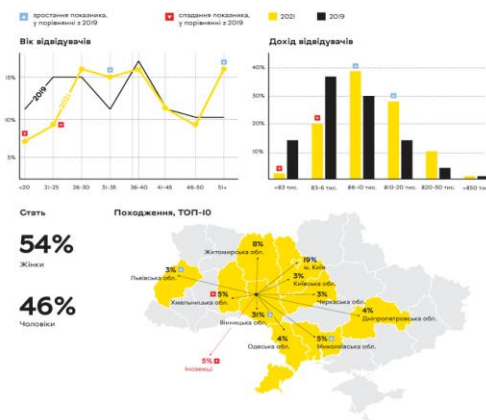

Рис.4 Відвідуваність музеїв міста (осіб)

У 2021 році вдруге за останні три роки проведено маркетингове дослідження, за допомогою якого вдалося зафіксувати певні зміни у портреті відвідувачів Вінниці. У порівнянні з 2019 роком до Вінниці стало їздити більше мешканців області (31,3% респондентів), стільки ж – столиці (21,6% опитуваних), і менше з інших регіонів (певний ріст продемонстрували Львівська та Миколаївська області). Частка іноземців впала з 8% до 5%. Серед туристів домінують люди віком старше 30 років та середнім доходом вище 10 тис. грн. Середні добові витрати туристів також зросли – до 1200 грн. Гості Вінниці частіше приїжджають власним авто і рідше зупиняються на ночівлю, що відображає загальну тенденцію індустрії туризму. Відвідуваність ресторанів на противагу вуличній їжі та кафе зросла на майже 10%. Індекс туристичної привабливості міста за 5-бальною шкалою становить 4,11 (рівень, аналогічний 2019), показник лояльності туристів NPS у шкалі з -100 до 100 балів розташований на позначці 43.

ВІННИЦЬКІ ТУРИСТИ ХТО ВОНИ?

2021

59%
приїжджають із метою відпочинку

46%
лишаються із ночівлею

4,11
індекс туристичної привабливості Вінниці

21%
відвідують ресторани

1200 ±146
середні витрати на день перебування*

32%
відвідують Вінницю вперше

FAMA
Українська асоціація туристичних агенцій

2021
Дослідження реалізоване Дослідницькою агенцією Fama. Період реалізації: 20-29 серпня 2021 року. Було опитано 400 відвідувачів Вінниці, які перебували в місті щонайменше 4 години. Допустима похибка вибірки не перевищує 4,9%.

2019
Дослідження реалізоване Дослідницькою агенцією Fama. Період реалізації: 5-14 липня 2019 року. Було опитано 400 відвідувачів Вінниці, які перебували в місті щонайменше 4 години. Допустима похибка вибірки не перевищує 4,9%.

*Формула розрахунку: (Питання «Як часто ви їдете до Вінниці» / Транспорти (перезаказні міста) + Відвідування події/міста) / кількість днів перебування

1. Маркетинг дестинації

Відповідно до пріоритетів Стратегії 3.0 та КІРМ Вінниця-2030 для забезпечення дієвого маркетингу громади у вересні розпочався процес розробки нової Маркетингової стратегії Вінниці. Створено і проведено два засідання робочої групи, вивчено громадську думку вінничан щодо сприйняття міста, запущено опитування щодо присутності Вінниці на зовнішніх ринках, зібрано інформацію про світовий контекст та досвід територіального маркетингу. У грудні відбувся ряд фокусгрупових досліджень та глибинних інтерв'ю. Наступними кроками стане проведення SWOT-аналізу, формування дерева цілей та переліку проектів для поживлення маркетингу міста. Підготовлену Маркетингову стратегію планується затвердити наприкінці літа 2022 року.

Туристичний сайт vinnysia.city у поточному році мав 28 178 нових користувачів, що в 7 разів перевищує показники минулого року. Досягнуто це завдяки SEO-оптимізації, копірайтингу окремих статей та переверстуванню сайту. Департаментом маркетингу міста та туризму здійснюється адміністрування та розвиток сторінок просування туристичної Вінниці у найпопулярніших соціальних мережах. На сторінках VisitVinnysia станом на 31.12.2021 р. перевиконано планову кількість підписників: Facebook – 8 400 (+ 2 438), Instagram – 1 604 (+ 463). Річне охоплення сторінки у Facebook склало 697,8 тис. користувачів, Instagram-охоплення за рік становило 67 тис. людей.

Здійснено супровід 3 відеоблогів на тему подорожей: «Нагорні походеньки», «Двоколісні хроніки», «Узол і Манько». Загальна кількість переглядів – 150 тисяч. Також відзнято 4 відеосюжети на телеканалах «1+1», «Репортер», «Дом» та «Україна». Рекламні матеріали про туристичний потенціал Вінниці з'явилися на сторінках журналів «Український туризм» та «Вічний мандрівник» (загальний наклад – понад 10 тис. примірників). Також підготовлено детальний онлайн-путівник Вінницею в рамках спецпроекту порталу IGoToWorld «Місто за вікенд», глибоке прочитання якого з березня по грудень 2021 року склало 2 000 користувачів.

11-13 травня 2021 року Вінниця взяла участь у форматі стенду в 26-й міжнародній туристичній виставці UITT «Україна – подорожі та туризм», а 19-21 жовтня туристичний маршрут Camino Podolico було презентовано на міжнародній виставці «ТурЕкспо» у Львові. 22-24 серпня в рамках відзначення 30-річчя

Незалежності України на території Національного музею народної архітектури і побуту в Києві відбувся перший фестиваль «Мандруй Україною», організований Державним агентством розвитку туризму України, на якому було презентовано туристичний потенціал Вінниці та регіону. Упродовж року департамент маркетингу міста та туризму взяв участь в низці професійних заходів та дискусій, що відбувалися в Чернігові, Кам'янці-Подільському, Києві, Львові, Кишиневі та Новій Каховці.

Завдяки зусиллям Вінницької міської ради 5 вінницьких підприємств вперше були представлені на 100-річному міжнародному гастрономічному ярмарку, який проходив з 30 жовтня по 12 листопада у місті Діжон. За 13 днів виставку відвідало близько 110 тисяч французів, які високо оцінили продукцію та страви з Вінниці, а також елементи традиційної культури.

Вінницькою міською радою та Вінницькою ОДА 27-29 серпня проведено промоційний тур «Вінниччина. Подорож за враженнями», в рамках якого 12 провідних туроператорів в'їзного туризму вивчали туристичні продукти Вінниці та Вінниччини. У подальшому побачене й відчуте лягло в основу нових пропозицій для іноземних туристів з різних країн світу.

В рамках використання локальних подій у цілях маркетингу з 6 по 11 вересня на Майдані Незалежності діяла локація VinInfoPost, звідки можна було відправити тематичні листівки з брендowanими марками. У рамках святкування Дня міста працювала локація «Гостинна Вінниця», де були презентовані туристичні новинки сезону.

Загальна кількість сувенірної продукції, розробленої для обслуговування делегацій та поширення серед туристів, склала 38 різновидів, серед них брендovanі блокноти, бамбукові чашки, торби, ручки, тощо. Також оформлена у відповідній стилістиці харчова та поліграфічна продукція. Загальний тираж поширеної поліграфічної продукції за рік становив 23 тис. одиниць.

2. Формування туристичних продуктів

Один з головних туристичних магнітів Вінниці – Національний музей-садиба М.І. Пирогова – у звітному році розширив перелік своїх активностей. Зокрема, впродовж усього літа на території садиби був розташований концертний майданчик просто неба – «PIROGOV SKY». А 4 вересня 2021 року тут пройшов тематичний Пироговський пікнік, який відвідали понад півтисячі дорослих і юних гостей. Захід відбувся разом з реалізацією проєкту Клубу подільської кухні «За рецептами Пирогова» – переможця конкурсу соціально-культурних грантів. У програмі пікніку було передбачено ярмарок корисних смаколиків, кулінарні майстер-класи, екскурсії та лекторії, фотосесії та дегустації.

В 2021 році в місті Вінниці відбувся Всеукраїнський відкритий архітектурний конкурс «Коцюбинський вдома». Конкурс передбачав створення проєктної пропозиції, ідеї, яка може стати основою для оновлення музею Коцюбинського та території біля нього – площі з пам'ятником та дитячого майданчика. Учасники конкурсу у своїх архітектурних проєктах працювали та обігрували особистість Коцюбинського з орієнтацією на його хобі, літературу та життя у Вінниці. Кожен з

учасників акцентував увагу на озелененні, посадці різноманітних дерев, трав, квітів та садів. За результатами конкурсу, на який надійшло 18 заявок з усієї України, перемогу здобула вінницька команда з проектом «Яблуневий сад Коцюбинського». За підсумками конкурсу випущено каталог проектів.

У 2021 році вже традиційні для Вінниці Дні європейської спадщини присвятили темі інклюзії. В рамках акції, ініційованої Радою Європи, відбулася публічна дискусія «Культура. Туризм. Інклюзія», серія екскурсій та майстер-класів від обласних музеїв та вінницьких гідів. Участь у заходах також взяли люди з інвалідністю та маломобільні групи населення. Загалом події ДЄС у Вінниці відвідало понад 400 людей.

У 2021 році спільно з Барською міською радою реалізовано проєкт «Camino Podolico: Подільський шлях святого Якова», що має на меті створення культурного маршруту з Вінниці до Кам'янця-Подільського за аналогією до відомого європейського маршруту Camino de Santiago — паломницької дороги, що веде до могили апостола Якова в іспанському місті Сантьяго-де-Компостела. Camino Podolico був започаткований у межах програми «Культура. Туризм. Регіони» Українського культурного фонду, завдяки чому було залучено грантове фінансування у розмірі 722,4 тис. грн. На даний час проєкт поєднує 13 населених пунктів Вінниччини та Хмельниччини. Маршрут промаркований, має власну навігацію, сайт, довідник, мапу, потужну медіапідтримку, налагоджену міжмуніципальну співпрацю з громадським сектором і бізнесом, позитивний досвід і відгуки понад 150 першопрохідців маршруту. Кінцевою довгостроковою метою розвитку проєкту є інтеграція в Європейську федерацію шляхів святого Якова, що є оператором сертифікованого культурного маршруту Ради Європи. Даний крок дозволить Вінниці з'явитися на європейській карті культурно-туристичних маршрутів, а європейським туристам – відкрити Поділля як частину всесвітньо відомого пішохідного маршруту.

Після стагнації 2020 року спостерігається помітне пожвавлення нових унікальних туристичних пропозицій Вінниці, сформованих спільно з місцевими підприємцями. Справжнім проривом сезону 2021 року стала поява двоповерхового туристичного автобусу-кабріолету, що курсує від Центрального автовокзалу до садиби Пирогова. Протяжність маршруту складає 22 кілометри, регулярні рейси відправляються 11 разів по п'ятницях, суботах і неділях. В сезоні 2021 року окрім оглядової екскурсії містом пропонувалися тури «50 відтінків Вінниці», «Вечір саксофону», «Їж, Пий, ПодороЖуй», Урок історії. Загалом за перший сезон екскурсійний автобус перевіз понад 5 300 пасажирів.

У листопаді відбулося відкриття історичного пабу, в якому відвідувачі можуть відчути дух Вінниці часів XVIII століття та скуштувати крафтового пива місцевого виробництва. Територіально заклад розташований неподалік костелу Діви Марії Ангельської, який досі є осідком ордену капуцинів. Коронну страву вінницьких монахів-францисканців – пивну юшку, а також багато інших наїдків, традиційних для меню європейських пабів, подають у новому закладі разом з екскурсійним супроводом, що посилює туристичний потенціал вінницьких підземель. Також набула популярності екскурсію Спасо-Преображенським

кафедральним собором під назвою «Піднебесна Вінниця». Усі ці складові формують наповнення одного з ключових туристичних продуктів «Вінниця з висот і глибин».

Вінницькими закладами запроваджено новий гастросимвол Вінниці – вишню. На основі цієї ягоди сформовано 30 унікальних страв з вишнею, частина з яких стали постійними у меню закладів: борщ, вареники, бургер, піца, хінкалі, м'ясо та ін.

Міським головою спільно з представниками готельно-ресторанної сфери було ініційовано проведення першого конкурсу кухарів Вінницької територіальної громади The Best Cook, що стартував у листопаді. Всього було отримано 19 заявок, в результаті відбору до другого туру перейшло 11 учасників, які змагалися за звання найкращого кухаря Вінниці. Учасники конкурсу готували 3 страви, одна із яких мала обов'язково бути з вишнею. Загальний призовий фонд конкурсу становив понад 100 тис. грн. У фінальний тур пройшли 6 конкурсантів, які працюють кухарями на території Вінницької громади. За результатами оцінок журі перемогу здобув 21-річний Назар Вітюк.

3. Розвиток туристичної інфраструктури

Після вимушеної перерви у 2020 році відновилися активності на Території SUN (вул. Маяковського, 243). У сезоні 2021 року було проведено вже традиційні Вікенд мандрівників та Мистецький вікенд Ticket to the Sun, також на Територію SUN перемістився еко-фестиваль ДІЛИ, на якому крім культурної програми відбувся екологічний форум за участю представників науки, бізнесу, влади, громадських організацій та медіа. Загалом події на Території SUN відвідали понад 3 000 людей.

З метою подальшого планування розвитку туристичної інфраструктури розроблено концепцію туристичної навігації Вінниці із залученням експертів компанії MoreInfo, які вже мають успішний досвід встановлення інноваційних інформаційних табличок в нашому місті. Наразі формується наповнення майбутніх елементів навігації, що будуть представлені громадськості в першій половині 2022 року.

На виконання цілей кількох загальноміських стратегій у Вінниці передбачено створення багатофункціонального туристичного хабу. На даний час завершується реконструкція нежитлової будівлі за адресою вул. Соборна, 89. За 2021 рік здійснені наступні роботи:

- підсилено фундамент;
- влаштовано монолітні міжповерхові перекриття;
- укріплено стіни;
- замінено старий дах;
- змонтовано віконні рами на трьох поверхах;
- прокладено електричні та слабоструменеві мережі;
- упорядковано фасад та здійснено благоустрій;
- розроблено наповнення інтерактивного туристичного кіоску.

Туристичний хаб передбачає створення повноцінної екосистеми, в якій взаємодіють органи управління дестинацією, підприємці, стартапи, креативний клас, здобувачі профільної освіти, туристичний бізнес та кінцеві споживачі туристичних продуктів. Обслуговування туристів буде здійснюватися КП «Офіс туризму Вінниці» відповідно до міжнародних стандартів надання туристичної інформації.

4. Поліпшення якості послуг, кадрового забезпечення та комунікацій у сфері туризму

Важливою запорукою розвитку туристичної галузі стали проекти, що об'єднують гравців ринку. Закладами гостинності спільно з департаментом маркетингу міста та туризму і Вінницькою асоціацією гостинності «ХлібСіль» було підписано меморандум, після чого у 24 амбасадорів з'явилася табличка «Тут впроваджується Вінницький стандарт гостинності». Для керівників та персоналу цих закладів проведено навчання від провідної експертки з сервісу Оксани Марусич. Також організовано зустрічі амбасадорів ВСГ з вінницькими гідами та дослідницею подільської кухні Оленою Павловою.

Продовжувалася співпраця з вінницьким Business People Club, з яким організовано вже традиційні Туристичний форум VinTourism, бізнес-інтенсив NoReCa.Restart та «Школу гостинності». За ініціативи клубу наприкінці серпня пройшов бізнес-бранч міського голови з представниками готельно-ресторанної сфери, під час якого обговорювалися актуальні питання галузі гостинності Вінниці.

Розпочато роботу із запуску у Вінниці сертифікованої Школи гідів. Метою проекту є підготовка кваліфікованих гідів, які володіють спеціальними знаннями та навичками для надання інформаційного та туристичного супроводу гостям міста Вінниці. Для успішної реалізації проекту спільно з профільними навчальними закладами та інституціями розроблена програма відповідно до міжнародного стандарту, а також записаний цикл відеолекцій.

В 2021 році активно працювала Туристична рада при міському голові, що є постійно діючим консультативно-дорадчим органом. У червні 2021 року в рамках чергового засідання Туристичної ради Вінницька міська рада підписала угоду про співпрацю з Національною туристичною організацією України з метою створення сприятливих організаційних і економічних умов для розвитку туристичного потенціалу Вінниці, зокрема в частині маркетингу, просування інвестиційних пропозицій та запровадження міжнародних стандартів якості. З нагоди Всесвітнього дня туризму на засіданні Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку туризму міста Вінниці до 2030 року нагородили кращих представників галузі подорожей у Місті ідей. Серед нагороджених були представлені бізнесмени, ініціатори виставкових проектів, громадські активісти.

За підсумками онлайн-голосування та оцінок журі Вінниця отримала відзнаку Ukraine Tourism Awards 2021 в номінації «Місто мого серця». Цю нагороду присудили, відзначаючи появу подій, локацій та маршрутів, які здивували відвідувачів незвичними ідеями для відпочинку та дозволили у 2021 році збільшити туристичний потік до міста у порівнянні з минулим роком.

Враховуючи вищевикладене, керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26 та частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію директора департаменту маркетингу міста та туризму міської ради про виконання Програми розвитку туризму Вінницької міської територіальної громади на 2021-2023 роки (зі змінами) в 2021 році взяти до відома.
2. Департаменту маркетингу міста та туризму міської ради, іншим виконавчим органам і комунальним підприємствам міської ради продовжити виконання заходів Програми розвитку туризму Вінницької міської територіальної громади на 2021-2023 роки (зі змінами) в 2022 році.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту (В.Малінін) та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку (С.Ярова).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Департамент маркетингу міста та туризму міської ради
Мазурик Віктор Станіславович
Заступник начальника відділу розвитку туризму